

нального развития развивающихся и постсоциалистических стран: мифологема «постиндустриализма» и «глобализма» и реальные тенденции / С.Н.Левин // *Journal of Institutional Studies*. – 2010. – Т.2. – №1. – С.6-16.

5. Норт Д. Институції, інституційна зміна та функціонування економіки / Норт Д. – К.: Основи, 2000. – 198 с.

6. Полтерович В.М. О стратегии догоняющего развития для России / В.М.Полтерович // *Экономическая наука современной России*. – 2007. – №3(38). – С.17-23.

7. Полтерович В.М. Эволюционная теория экономической политики. Часть 1. Опыт быстрого развития / В.М.Полтерович, В.Попов // *Вопросы экономики*. – 2006. – №7. – С.4-23;

8. Полтерович В.М. Эволюционная теория экономической политики. Часть 1. Опыт быстрого развития / В.М.Полтерович, В.Попов // *Вопросы экономики*. – 2006. – №8. – С.46-64.

9. Решетило В.П. Синергетика потенційного й актуального в становленні і розвитку інституційних систем / В.П.Решетило // *Економічна теорія*. – 2006. – №1. – С.24-39.

10. Тамбовцев В.Л. Институциональный рынок как механизм институциональных изменений / В.Л.Тамбовцев // *Общественные науки и современность*. – 2001. – №5. – С.25-38.

11. Тамбовцев В.Л. Роль рынка институтов в институциональной эволюции / В.Л.Тамбовцев // *Экономический вестник Ростовского государственного университета*. – 2005. – Том.3. – №4. – С.28-36.

12. Україна. Президент. Послання Президента України до Верховної ради України. Єв-

ропейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки. – К.: Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України, 2002. – 74 с.

13. Chong A. Causality and feedback between institutional measures and economic growth / A.Chong, C.Calderon // *Economic and Politics*. – 2000. – V.12. – P.201-224.

14. Pejovich S. The Market for Institutions Versus the Strong Hand of the State: the Case of Eastern Europe / S.Pejovich // *Economic Institutions, Markets and Competition*. – Cheltenham: Edward Elgar, 1996. – P.111-126.

15. Гриценко А.А. Совместно-разделенная собственность и ее превращенные формы в России и Украине: методологические ориентиры послекризисного развития // *Научные труды Донецкого национального технического университета. Серия: экономическая. Выпуск 38-2.* – Донецк, ДонНТУ, 2010. – С.5-11.

16. Архиреев С.И. Посттрансформационная рыночная экономика: институциональный кризис и права собственности // *Научные труды ДонНТУ. Серия: экономическая. Выпуск 38-2.* – Донецк, ДонНТУ, 2010 – С.26-28.

17. Носова О.В. Противоречия институциональной системы в странах Восточной Европы // *Научные труды ДонНТУ. Серия: экономическая. Выпуск 38-1.* – Донецк, ДонНТУ, 2010. – С.113-117.

Статья поступила в редакцию 11.04.2011

М. МІНЬКОВСЬКА, к.е.н.,

доцент кафедри менеджменту і господарського права,

О. КРАВЦОВА, к.е.н.,

доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,

Донецький національний технічний університет

ВИЗНАЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Банківська система є невід'ємним елементом ринкової економіки. Банки, виконуючи роль посередників у перерозподілі капіталу, істотно підвищують ефективність виробництва, сприяють зростанню продуктивності суспільної праці. Мета банківської установи полягає у максимізації прибутку, що в умовах конкурентного середовища досягається шляхом збільшення обсягів надання класичних та нових банківських послуг через залучення клієнтів та

розширення мережі відділень і філій. Але реалізація поставленої мети унеможливується, якщо банківська установа не стежить за рейтингом надійності. Отже прибутковість та надійність - основні фактори, які впливають на свідомість клієнта при виборі банку.

Світова фінансова криза призвела до нестійкого фінансового ринку, до погіршення

© М. Міньковська, О. Кравцова, 2011

кредитного клімату і фінансового стану багатьох банків. В обстановці економічного спаду комерційні банки працюють у області підвищеного ризику. Падіння довіри до банку призводить до різкого відтоку депозитів населення та інших клієнтів, що може призвести до банкрутства банків. Отже в умовах ринкової нестабільності проблема банківської стійкості та надійності набуває особливої актуальності.

Питанню надійності роботи банків в нестабільному фінансовому середовищі приділяється багато уваги. Проблеми ліквідності та платоспроможності комерційних банків, удосконалення управління ризиками та консолідації банківських систем, стабілізації роботи банків вирішують Л. Рябініна, І. Лис, В.Бобиль, О. Любунь та багато інших [1-4]. Так, О. Любунь вважає важливим при залученні клієнтів вибір раціональної відсотково-цінової стратегії у визначенні величини депозитної і кредитної ставки, яка має два аспекти: стосовно кредитно-інвестиційної та депозитно-аккумулятивної стратегій. Ця стратегія визначає положення банку як на ринку кредитів, так і на ринку депозитів, але на практиці наявність істотної нерівномірності у динаміці інфляції значною мірою утруднює оцінку інфляційних ризиків, раціональне формування і реалізацію цих стратегій [4]. Ю. Галіцейська вважає, що одним з головних шляхів підтримання ліквідності банків є активне залучення депозитних коштів роздрібних клієнтів, для чого необхідно своєчасно розроблювати і впроваджувати відповідні депозитні програми. Одним з чинників автор вважає, що управління ліквідністю і ризик-менеджмент, регулятивна система і внутрішній контроль забезпечують загальний курс і напрямок розвитку фінансових стратегій, а також захищають інтереси вкладників [5].

Г. Азаренкова і В. Ляшенко пропонують використання відомих моделей при проведенні порівняльної оцінки діяльності банків. Базу проведення порівняльного аналізу діяльності банків, зазвичай, визначають моделі, засновані на узагальненому розгляді нормативних показників банківської діяльності та коефіцієнтів з подальшим визначенням рейтингу банку; методи теорії нечіткої множини; методи статистичних висновків, які базуються на застосуванні економетричних моделей та моделей, в основу яких покладено підходи теорії ігор. Автори пропонують власну модель визначення узагальненої оцінки діяльності банку для наступного проведення порівняльного аналізу на основі викладених методик [6].

Для переважної частини населення, для людей, які не мають спеціальної освіти, але бажають вкласти свої тимчасово вільні кошти у банківський сектор, викладені методики більшою мірою є малозрозумілими. Потенційні клієнти при обранні надійного банку користуються порадами знайомих, Інтернет-ресурсами та діють на власний розсуд. Рейтинги банків, які публікуються та викладені на сайтах, не дають точну картину фінансового стану банків. Що стосується поняття надійності банків, то у переліку критеріїв, що характеризують фінансовий стан банку, такий термін відсутній, проте часто вживаний у повсякденному житті.

Метою статті є визначення сутності надійності банківської установи на базі аналізу фінансової звітності та рейтингів НБУ і АБУ. Для досягнення мети вирішено задачі: виокремлення найхарактерніших особливостей розвитку вітчизняної банківської системи; виявлення основних тенденцій розвитку банківської системи в Україні; проведення аналізу фінансової звітності банку ВАТ «СБРФ»; визначення позиції банку у рейтингах банків України; визначення поняття надійності.

Недосконалість вітчизняної банківської системи зумовлена, передусім, її невеликим строком розвитку. Банківські інститути країн Заходу створювалися протягом століть. В Україні нова банківська інфраструктура нарощувалася стрімко, штучно впроваджувалася у перехідну економічну систему. Історія її розвитку складається з наступних етапів: перехід від галузевих та міністерських банків до змішаних державних і кооперативних установ протягом 1900-1991 рр. поряд з паралельним існуванням банків з державним статусом; акціонування банків у період 1991-1992 рр.; активне створення великих та кишенькових приватних банків у період гіперінфляції 1992-1993 рр. та руйнування дрібних банківських установ; період становлення банків у 1994 – 1996 рр. із примітивним підходом до видачі кредитів і створення філій; поява у 1996 – 1998 рр. представництв іноземних банків і банків за участю іноземного капіталу; 1999 р. – по наш час – зміцнення банківської системи, розвиток спектру банківських послуг.

За останнє десятиріччя в установах банків відбулися позитивні зміни, більшість з яких відбулася на вимогу Національного банку України. По-перше, збільшення банківських ресурсів за рахунок залучення різних видів внесків, отримання кредитів від інших банків, емісії власних цінних паперів; по-друге, зміц-

нення власного капіталу банків, представлено-го власними ресурсами, які є фінансовою базою розвитку банку, що дозволяє здійснювати компенсаційні виплати вкладникам і кредиторам у разі виникнення збитків і банкрутства; підтримувати обсяг операцій.

Поряд з тим існує тенденція розширення спектру банківських послуг, широке використання різних форм видачі позик: кредитних ліній, овердрафту, лізингу, факторингу. Зауважимо, що згортання фондового ринку наразі призвело до скорочення банківських операцій із цінними паперами як занадто ризикових.

При створенні портфелю ресурсів та обсягу банківських послуг банк формує рейтинг надійності, який є інструментом впливу і на обсяг послуг, і на структуру ресурсів банку. Розглянемо, яким чином формується надійність комерційних банків на прикладі ВАТ «ЄБРФ», користуючись офіційними даними, які є доступними кожному потенційному клієнту.

По-перше, в офіційних джерелах публікується фінансова звітність комерційного банку, яка використовується для ознайомлення і комплексного аналізу діяльності з боку НБУ, зацікавлених юридичних і фізичних осіб. У складі звітності виділимо баланс банку та звіт про прибутки та збитки.

Відкрите акціонерне товариство «Європейський банк раціонального фінансування» (далі ВАТ «ЄБРФ») здійснює свою діяльність на території України (міжрегіональний банк), є універсальною фінансово-кредитною установою і комплексно обслуговує своїх клієнтів. До складу ВАТ «ЄБРФ» входить дві філії: Донецька та Дніпропетровська. Стратегічною метою діяльності банку є вихід на якісно новий рівень обслуговування клієнтів, підвищення конкурентного статусу банку, досягнення банком обсягів діяльності, які дозволять йому ввійти до вищої категорії банків (групу за угрупованням НБУ). Стратегія довгострокового розвитку банку зорієнтована на підтримання обсягу капіталу на достатньому рівні, підвищення фінансової стійкості і міцності банку, завоювання та розширення позицій на фінансовому ринку України.

ЄБРФ дотримується нормативів, встановлених НБУ. Одним з основних нормативів є адекватність капіталу (платоспроможність). Згідно з вимогами НБУ, коефіцієнт адекватності регулятивного капіталу (Н2) повинний бути не нижче 10%, співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (Н3) не нижче

9%. Рівень адекватності регулятивного ЄБРФ перевищує розмір цих вимог і складає на 31.12.2009 р.: Н2 – 79,39%, Н3 – 61,88 %.

За результатами аналізу фінансової звітності ВАТ «ЄБРФ» за 2008-2009 рр. встановлено, що протягом 2009 р. відбулося зменшення суми активів банку на 34425 тис. грн.; станом на 31.12.2008р. їх вартість становила 283310 тис. грн., на 31.12.2009 р. – 248885 тис. грн.

Змінилася структура активів. Кредити та заборгованість клієнтів на початок 2009 р. становили 155594 тис. грн., 54,9 % від активів, на кінець 2009 р. – 195489 тис. грн., 78,55% активів. Грошові кошти та їх еквіваленти на початок 2009 р. становили 34791 тис. грн., 12,3%, на кінець 2009 р. – 33691 тис. грн., 13,5%.

На початку 2009 р. на балансі банку обліковувалися довгострокові активи, призначені для продажу, та активи групи вибуття на суму 60347 тис. грн.; станом на 31.12.2009 р. ці активи у балансі не відображаються, вони були реалізовані, причому із від'ємним фінансовим результатом.

Відповідно відбулося зменшення пасиву балансу банку протягом 2009 р. на суму 34425 тис. грн. Величини статутного капіталу, резервів, прибутку майже не змінилися, проте через зменшення підсумку пасиву була змінена структура пасиву: на початок року частка власного капіталу становила 67% у сумі пасивів, на кінець 2009 р. – частка власного капіталу збільшилася до 76,7% у сумі пасивів. Частка резервів на кінець 2009 р. збільшилася до 8% у сумі пасивів з 6,8 % на початок року. Частка прибутку відповідно збільшилася з 6,2% на початок року до 7,1% на кінець року. Отже є підстави для висновку про покращення структури пасиву банку.

ВАТ «ЄБРФ» планує продовжувати підвищення ефективності мережі шляхом збільшення продуктивності роздрібних відділень. У структурі кредитного портфелю 85% займають кредити, надані суб'єктам господарської діяльності, 15% – кредити, надані фізичним особам. Кредити, надані фізичним особам, склали 36 927 тис. грн.

Акціонерами Банку є 218 фізичних осіб, які володіють 59,6% загальної кількості акцій та 9 юридичних осіб – 40,4% акцій.

У 2009 році Банк отримав чистий прибуток у розмірі 1037 тис. грн., менший на 810 тис. грн., ніж у 2008 р. Чистий процентний дохід банку у 2009 р. становив 18453 тис. грн., у 2008 р. – 15328 тис. грн., тобто відбулося збі-

льшення доходів на 3125 тис. грн. Разом з цим збільшилися адміністративні та інші операційні витрати банку – на 2226 тис. грн., а від продажу довгострокових активів банку отримано збитки у сумі 6181 тис. грн., у результаті чого й зменшилася доходність банку. У розрахунку на 1 акцію прибутку отримано 0,01 грн.

Кредити та заборгованість клієнтів банку за суттю є дебіторською заборгованістю, від якості якої залежить ступінь ймовірності перетворення її у грошові кошти. На початок 2009 р. частка кредитів (за мінусом резервів) в активах становила 54,9%, на кінець року – збільшилася до 78,6%, що свідчить про збільшення ризику залежності від дебіторів. Відбулося збільшення кредитів у абсолютному виразі усього за рік на суму 39895 тис. грн., у тому числі кредити юридичним особам збільшено на суму 50575 тис. грн., фізичним особам – тільки на 292 тис. грн. Отже динаміка кредитування свідчить про зменшення платоспроможності фізичних осіб та переорієнтацію банку на підтримку бізнесу. Значно зменшилося іпотечне кредитування фізичних осіб: сума кредиту знизилася із 4548 тис. грн. на початок 2009 р. до 29 тис. грн. на кінець року. Про збільшення ризику неповернення кредитів та впливу інфляційних процесів свідчить збільшення розміру резерву від знецінення кредитів з 37470 тис. грн. до 43923 тис. грн.

Фізичним особам банк надавав незабезпечені кредити та кредити під поручительство. Іпотечні кредити видано під заставу житла. Споживчі кредити фізичним особам було видано під заставу майна нерухомого та рухомого.

ВАТ «СБРФ» використовує кошти своїх клієнтів, які обліковуються у балансі банку як зобов'язання. Протягом 2009 року величина коштів клієнтів зменшилася з 50810 тис. грн. на початок року до 45034 тис. грн. на кінець року; змінилася структура коштів клієнтів банку. На початок 2009 р. кошти інших юридичних осіб становили 33667 тис. грн. – 66,3% коштів клієнтів, на кінець 2009 р. сума коштів в абсолютному виразі майже не змінилася – 33404 тис. грн, але їх частка у сумі коштів клієнтів банку збільшилася до 74,2%. Це відбулося за рахунок відтоку депозитів фізичних осіб: на строкових рахунках фізичних осіб коштів зменшилося у 2,5 рази – з 13055 тис. грн. на початок року до 4838 тис. грн. на кінець року. Можна припустити, що частину коштів фізичні особи перевели на поточні рахунки – на пото-

чних рахунках кількість коштів збільшилася у півтори рази, а частину коштів з депозитів просто знято, що пояснюється кризовим станом в економіці, зменшенням довіри населення до фінансово-кредитних установ.

У 2009 р. порівняно з 2008 р. збільшилася величина загальних процентних доходів банку на 3122 тис. грн., при цьому процентні витрати збільшилися лише на 3 тис. грн, це зумовило зростання чистого процентного доходу банку на 3125 тис. грн. Звертає увагу збільшення витрат по строковим коштам фізичних осіб – відбулося повернення депозитів фізичним особам внаслідок зменшення довіри фізичних осіб до банків у період фінансової кризи.

Таким чином, аналіз фінансової звітності ВАТ «СБРФ» показує, що банк є платоспроможним, ліквідним, але невеликим за розміром активів, що підвищує вірогідність виникнення фінансового ризику порівняно із банками вищих категорій. Показники фінансової звітності відображають загальний фінансовий стан банку, але не розкривають інформацію про стан його надійності.

Для визначення надійності українського банку необхідно проаналізувати значний обсяг інформації, яка характеризує його діяльність за останні періоди часу. На Інтернет-сайтах можна знайти рейтинги українських банків, які складаються Асоціацією українських банків (АУБ) та Національним банком України (НБУ), також інформацію про зміни міжнародних рейтингів банків України. Вищезначені рейтинги формуються за обсягом активів, капіталу банків.

Розглянемо рейтинг АУБ за 2010 р., який складено по 144 вітчизняним банкам. У табл. 1 наведено рейтинги банків України за розміром активів [8].

Як бачимо, ВАТ «СБРФ» займає 122 сходинку у рейтингу проти банку «Надра», який на 10 місці. Але фінансова звітність ВАТ «СБРФ» свідчить про його платоспроможність та прибутковість, а «Надра» – майже банкрут, знаходиться у програмі рефінансування і державної підтримки. Отже рейтинг банків за розміром активів – ще не показник надійності.

У табл. 2 наведено рейтинги банків України за розміром капіталу (АУБ) [9].

За цим рейтингом ВАТ «СБРФ» займає 78 позицію.

Місця банку ЗАТ «СБРФ» за іншими рейтингами наведено у табл. 3.

Таблица 1
Рейтинги банків України за розміром активів (АУБ) станом на 01.09.2010 р.

Місце	Назва банку	Сума активів, млн. грн.
1	Приватбанк	101 018,60
2	Укрексімбанк	67 403,10
3	Ощадбанк	58 739,04
4	Райффайзен Банк Аваль	54 829,89
5	УкрСиббанк	42 784,70
6	Укрсоцбанк	42 287,79
7	ВТБ Банк	30 174,09
8	Альфа-Банк	27 692,93
9	ОТП Банк	26 404,04
10	Надра	22 900,24
122	ЄБРФ	288,19
141	Радабанк	105,63
142	Земельний капітал	99,37
143	Банк Фамільний	91,97
144	Альянс	82,48

Таблица 2
Рейтинги банків України за розміром капіталу (АУБ) станом на 01.09.2010 р.

Місце	Назва банку	Сума активів, млн. грн.
1	Укрексімбанк	20 228,39
2	Ощадбанк	16 604,60
3	Приватбанк	11 403,72
4	Райффайзен Банк Аваль	8 350,65
5	Укрсоцбанк	7 856,32
6	УкрСиббанк	5 667,61
7	Альфа-Банк	5 115,62
8	ОТП Банк	4 563,57
9	ВТБ Банк	3 910,97
10	Форум	3 067,34
22	Надра	1 409,52
78	ЄБРФ	191,11
140	Банк Фамільний	62,98
141	Прайм-Банк	58,73
142	Восточно-Промышленный	53,48
143	Альянс	52,11
144	Синтез	-100,84

Таблиця 3

Рейтинг ВАТ «ЄБРФ» за даними АУБ у 2010 р.

№ з/п	Назва рейтингу	Величина, млн. грн.	Місце
1	За розміром кредитного портфелю фізичним особам [10]	35,61	112
2	За розміром кредитного портфелю юридичним особам [11]	200,78	106
3	За розміром депозитного портфелю фізичних осіб [12]	5,34	137
4	За розміром депозитного портфелю юридичних осіб [13]	0,11	143
5	За фінансовим результатом [14]	0,18	95

Згідно рейтингу ВАТ «ЄБРФ» не має конкурентних переваг та не займає гідну позицію за розміром депозитного портфелю фізичних і юридичних осіб (137 та 143 місце). За даними фінансової звітності банк є платоспроможним, за фінансовим результатами рейтингова позиція № 95. Отже узагальнити інформацію і визначитися потенційному вкладнику з вибором банку тільки по рейтингам АУБ складно.

Розглянемо рейтинг НБУ за 2010 р., який складено по 176 вітчизняним банкам. Національний банк України визначає граничні межі розміру активів для окремих груп банків на кожний рік з метою їх угруповання для порівняльного аналізу діяльності банків та розподілу наглядових функцій між центральним апаратом та територіальними управлінням. Розподіл банків за розміром активів за даними НБУ на 2010-2011 рр. наведено у табл. 4 [15; 16].

Таблиця 4

Розподіл банків за розміром активів за даними НБУ 2010-2011 рр.

2010 рік			2011 рік		
Група	Граничні межі розміру активів (млн. грн.)	Кількість банків	Група	Граничні межі розміру активів (млн. грн.)	Кількість банків
I (найкрупніші банки)	більше 13000,0	18	I (найкрупніші банки)	більше 14000,0	18
II (крупні банки)	більше 4000,0	20	II (крупні банки)	більше 4500,0	22
III (середні банки)	більше 1500,0	21	III (середні банки)	більше 2000,0	21
IV (невеликі банки)	менше 1500,0	122, серед них ЄБРФ - 77 місце	IV (невеликі банки)	менше 2000,0	115, серед них ЄБРФ - 87 місце

Серед невеликих банків позиція ВАТ «ЄБРФ» є достатньо стійкою.

Подібні угруповання банків НБУ проводить за критерієм «розмір регулятивного капіталу та активів» [17]. Категорія регулятивного капіталу для банків є дуже важливою. Згідно Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 N 2121-III неплатоспроможність банку визначається як неспроможність своєчасно та в повному обсязі виконати законні вимоги кредиторів через відсутність коштів або зменшення розміру капіталу банку

до суми, що становить менше однієї третини мінімального розміру регулятивного капіталу банку [18].

За критерієм «розмір регулятивного капіталу та активів» ВАТ «ЄБРФ» знаходиться у групі IV (невеликі банки) і займає позицію № 90 серед 120 банків цієї групи.

Слід зазначити, що існує інформаційний проект, який направлений на комплексну оцінку банків України, які вважаються крупними за обсягом активів банків – це проект «Рейтинг банків України 2010». Об'єктами рейтингу є

банки групи I та II (класифікація НБУ). Предметом рейтингу є привабливість банків для вкладників, яка визначається як сума балів факторів привабливості, які зважені на важливість кожного фактору – від 0 до 1. Такий рейтинг має проводитися кожні півроку після публікації офіційних показників фінансової звітності за даними НБУ та АУБ. Розроблена методика визначення рейтингу, за якою факторами, що формують привабливість банку для вкладників, визнано [19]:

1. Довгостроковий приток або відтік депозитів

2. Відповідність капіталу активам
 3. Ліквідність банку
 4. Рівень іноземної або державної підтримки
 5. Ефективність діяльності банків
 6. Рівень боргового навантаження
 7. Приріст або зменшення власного капіталу
 8. Зміна довіри банків-партнерів
 9. Коефіцієнт системності
 10. Зменшуючий коефіцієнт
- За сумою балів банку присвоюється рейтинг згідно табл. 5.

Таблиця 5

Критерії присвоєння рейтингових категорій

Значення загальної суми балів	Рейтингова категорія	Опис-характеристика привабливості для вкладників
3,6 та більше	a	Високий рівень
Від 2,8 до 3,59	b	Середній рівень
Від 2,00 до 2,79	c	Задовільний рівень
Від 1.00 до 1,99	d	Низький рівень

До групи I та II НБУ на 2011 рік віднесено тільки 40 банків із 176 банківських установ (22,7%). Для середніх банків (21 банк) і невеликих (115 банків) рейтинг за цією методикою не проводиться.

Крім того, існує рейтинг «цитуємість» українських банків, тобто банків, які найчастіше згадувалися у мережі Інтернет. Для проведення такого аналізу використовувалася система автоматичного моніторингу новин та публікацій. Наприклад, у 2007 р. «найцитуємім» банком визнано Укрсоцбанк. Проте даний рейтинг є вельми сумнівним, тому що гроші, як відомо, мають працювати мовчки.

Висновок. Рейтинги банків України, які є на Інтернет-ресурсах, не можуть гарантувати 100% надійність обраного банку, проте вони можуть надати інформацію відносно динаміки розвитку даної установи та перспективності співробітництва з нею. Потенційний вкладник не може самостійно проаналізувати фінансовий стан конкретного банку, щоб визначитися з вибором. Все це свідчить про необхідність комплексної оцінки, котра враховувала б зовнішній рейтинг та внутрішню фінансову оцінку для вибору надійності банку, незалежно від того, до якої групи за розміром активів він віднесений. Методика розрахунку надійності банку має бути офіційною та доступною для пересічних українців.

Література

1. Л. Рябініна. Ліквідність та платоспроможність комерційного банку, їх взаємозв'язок та відмінності. // Банківська справа. – № 6. – 2009. – с. 72
2. І. Лис. Удосконалення управління ліквідністю банку в умовах світової фінансової кризи. // Банківська справа. – № 4. – 2009 – с. 19
3. В. Бобиль. Механізм стабілізації банківської системи України в період фінансової кризи. // Банківська справа. – № 5. 2009 – с. 25-32
4. О. Любунь. Оцінка ефективності банківської діяльності у промисловому секторі економіки. // Банківська справа. № 3 – 2009 . – с. 87-90
5. Ю. Галіцейська. Оптимізація роботи банків із залучення депозитів населення в умовах фінансової кризи. // Банківська справа. – № 6 – 2009. – с. 85-91.
6. Г. Азаренкова, В. Ляшенко. Відношення переваг у порівняльній оцінці діяльності банків. // Банківська справа. № 5. – 2009. – с. 65
7. О. Бус Оцінка прибутковості банку органами банківського нагляду. – Банківська справа. – № 1. – 2010. – с. 41-52.
8. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejting_bankov_ukrainy_po_razmeru_aktivov
9. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejting_bankov

_ukrainy_po_razmeru_kapitala

10. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejting_bankov_ukrainy_po_razmeru_kreditnogo_portfelya_fizicheskimi_litsami

11. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejting_bankov_ukrainy_po_razmeru_kreditnogo_portfelya_yuridicheskimi_litsami

12. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejting_bankov_ukrainy_po_razmeru_depozitnogo_portfelya_fizicheskimi_litsami

13. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejtingi_bankov_ukrainy_po_razmeru_depozitnogo_portfelya_yuridicheskimi_litsami

14. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_aub/rejting_bankov_ukrainy_po_finansovomu_rezultatu

15. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_nbu/gruppirovaniya_bankov_po_razmeru_aktivov_na_2011_god

16. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_nbu/gruppirovaniya_bankov_po_razmeru_aktivov_na_2010_god

17. http://www.prostobankir.com.ua/spravochniki/rejtingi_bankov/rejtingi_nbu/gruppirovaniya_bankov_po_razmeru_regulyativnogo_kapitala_i_aktivov_na_2009_god

18. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №5-6. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>

19. <http://bizkiev.com/content/view/736/205>

Статья поступила в редакцию 01.04.2011